

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΜΕ ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ SARS-CoV-2 ΣΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

I. Πρόληψη / Προστασία του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού

Βασική σημασία έχει η προστασία των επαγγελματιών υγείας!!!!

Για τον λόγο αυτό πρέπει :

- a. Να ορισθεί ομάδα διαχείρισης που θα ασχολείται μόνο με τον ασθενή με λοίμωξη από SARS-CoV-2. Η ομάδα πρέπει να αποτελείται από Εντατικολόγο (Senior και εξειδικευόμενο), νοσηλεύτη/τρια.
- b. Σε κάθε ασθενή που εισάγεται στην ΜΕΘ με λοίμωξη του αναπνευστικού αγνώστου αιτιολογίας λαμβάνεται φαρυγγικό επίχρισμα το οποίο αποστέλλεται για έλεγχο για SARS-CoV-2 και γρίπη (λόγω της εποχικότητας της γρίπης αλλά και της μη ξεκάθαρης μέχρι στιγμής επιδημιολογίας).
- c. Το προσωπικό της ΜΕΘ πρέπει να είναι καλά εκπαιδευμένο στην τοποθέτηση και αφαίρεση (ιδιαίτερα στην αφαίρεση) των ΜΕΤΡΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΜΑΠ) που αποτελούνται από την ειδική αδιάβροχη ρόμπα , τον σκούφο, τα ειδικά γυαλιά και την μάσκα μυτης -στόματος (FFR2/FFP3). ***Ιδιαίτερη σημασία έχει σε κάθε φάση αφαίρεσης των ΜΑΠ ο επαγγελματίας υγείας να πλένει τα χέρια του με το ειδικό αντισηπτικό διάλυμα*** χλωρεξιδίνης 2% σε 70%, αλκοολούχου διαλύματος. Δηλαδή αφαιρεί την ειδική ποδιά → πλένει τα χέρια του, αφαιρεί τα γυαλιά → πλένει τα χέρια του κ.λ.π. Οι οδηγίες τοποθέτησης και αφαίρεσης των ΜΑΠ φαίνονται παραστατικά στη σελίδα 4 και 5 (Πηγή διαχείρισης κρούσματος ΕΟΔΥ).
- d. Η διάρκεια αποστείρωσης/πλυσίματος των χεριών πρέπει να είναι 30 sec.
- e. Ανεξάρτητα από το εάν έλθει σε επαφή ή όχι με τον ασθενή, το προσωπικό των ΜΕΘ πρέπει να πλένει συχνά τα χέρια του με το ειδικό αντισηπτικό διάλυμα ενώ η συχνή απολύμανση των διαφόρων επιφανειών (βάσει των οδηγιών της Επιτροπής Λοιμώξεων) είναι απαραίτητη
- f. Πρέπει να αποφεύγεται η επαφή των χεριών με στόμα, μάτια και υπόλοιπο πρόσωπο ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής.
- g. Το στηθοσκόπιο και ο λοιπός ιατρικός εξοπλισμός, θα πρέπει να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται μετά από κάθε άρρωστο σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και την πολιτική της υγειονομικής μονάδας.
- h. Το προσωπικό καθαριότητας πρέπει να φοράει κατάλληλο εξοπλισμό ατομικής προστασίας κατά την παραμονή του στο θάλαμο αρρώστου με SARS-CoV-2. Ο εξοπλισμός ΜΑΠ πρέπει να απορρίπτεται αμέσως μετά την έξοδο από το θάλαμο του ασθενούς, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, και να ακολουθείται από εφαρμογή των συνήθων πρακτικών υγιεινής των χεριών.
- i. Η πρόληψη του συνδρόμου κόπωσης (exhausted personnel) του προσωπικού είναι σημαντική
- j. Μετά την έξοδο του ασθενή από την ΜΕΘ, οι υπηρεσίες καθαριότητας θα πρέπει να κάνουν καθολικό καθαρισμό του θαλάμου νοσηλείας. Πρώτα θα πρέπει να αεριστεί επαρκώς ο χώρος. Καθότι δεν γνωρίζουμε

ακόμα για πόσο χρόνο ο SARS-CoV-2 παραμένει μολυσματικός στον αέρα, συστήνεται η είσοδος στον θάλαμο χωρίς προστατευτικές μάσκες να γίνεται μόνο εφόσον περάσει τόσος χρόνος όσος συστήνεται για αερομεταδιδόμενα παθογόνα (π.χ. ιλαρά, φυματίωση).(αναφερθηκε παραπανω)

- κ. Όλα τα απόβλητα από τους χώρους όπου έχουν λάβει φροντίδα ασθενείς με λοίμωξη COVID-19 πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μολυσματικά νοσοκομειακά απόβλητα κατηγορίας Β (UN3291) και να διαχειρίζονται σύμφωνα με τις πολιτικές της υγειονομικής μονάδας και της εθνικής νομοθεσίας (σελίδα 6)
- λ. Οι επισκέψεις προς τον ασθενή αποτρέπονται όσο είναι δυνατόν και αν μια επίσκεψη καταστεί αναγκαία πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομη και ο επισκέπτης να φορέσει τον απαραίτητο προστατευτικό εξοπλισμό.

II. Ο ασθενής στην ΜΕΘ με επιβεβαιωμένη λοίμωξη από SARS-CoV-2

Βασική σημασία έχει η προστασία των επαγγελματιών υγείας!!!!

- a. Ο ασθενής τίθεται σε θάλαμο αρνητικής πίεσης (εάν υπάρχει) ή σε θάλαμο απομόνωσης που δεν «μοιράζεται» την ροή αέρα με άλλες κλίνες ή άλλους χώρους (γραφεία, βοηθητικούς χώρους κλπ).
- b. Εάν ο ασθενής δεν είναι διασωληνωμένος και εμφανίζει αναπνευστική ανεπάρκεια τίθεται σε οξυγονοθεραπεία με υψηλά μίγματα χορηγούμενου οξυγόνου. Η χρήση του MEMA (Μη Επεμβατικός Μηχανικός Αερισμός), του high-flow nasal oxygen therapy των συσκευών νεφελοποίησης (ύγρανση, διάφορα φάρμακα) ή άλλων που παράγουν εκνεφώματα, πρέπει να αποφεύγεται το δυνατόν, λόγω του ότι η χρήση τους διευκολύνει την διασπορά του ιού με τα μέχρι τώρα δεδομένα,
- c. Εάν ο ασθενής είναι διασωληνωμένος δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στη σωστή διαχείριση του κυκλώματος του αναπνευστήρα και του ειδικού φίλτρου στο εκπνευστικό τμήμα του για να αποφευχθεί διασπορά του ιού στο περιβάλλον. Συσταση για διπλό κύκλωμα και φίλτρα προστασίας, καθώς και με κλειστό κύκλωμα αναρρόφησης
- d. Ο ασθενής με πνευμονία από SARS-COV-2 αντιμετωπίζεται με όλα τα υποστηρικτικά μέσα της ΜΕΘ αναλόγως των επιπλοκών (ARDS, καταπληξία σηπτική ή άλλη καταπληξία).
- e. Ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις : αντιμετωπίζονται βάσει της τοπικής επιδημιολογίας

III. Επείγουσα διασωλήνωση

Βασική σημασία έχει η προστασία των επαγγελματιών υγείας!!!!

- a. Ο εντατικολόγος εφαρμόζει τα ΜΑΠ όπως προαναφέρθηκαν
- b. Η σωστή εφαρμογή των ΜΑΠ απαιτεί χρόνο. Για τον λόγο αυτό η διασωλήνωση θα πρέπει να αποφασίζεται και να «σχεδιάζεται» έγκαιρα, έτσι ώστε όσοι εμπλακούν, να έχουν τον χρόνο να χρησιμοποιήσουν σωστά τα ΜΑΠ.

- c. Ο εντατικολόγος πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός έτσι ώστε να μην έλθει σε επαφή με μολυσμένες επιφάνειες ή απευθείας με τον ιό.
- d. Την διασωλήνωση την πραγματοποιεί ο πιο έμπειρος εντατικολόγος και ένας από τους πιο έμπειρους του τμήματος αντίστοιχα χρησιμεύει ως βοηθός του που πιθανά να απαιτηθεί να εφαρμόσει πίεση στον κρικοειδή. Σε περίπτωση που απαιτηθεί αερισμός με ambu χορηγούνται χαμηλοί αποπνεόμενοι όγκοι.
- e. **Εγκαιρη ενδτραχειακή διασωληνωση θα πρέπει να αποφασίζεται όταν:**
Εμμένουσα αναπνευστική δυσχέρεια ή και υποξυγοναιμία μετά από τη χορήγηση οξυγονοθεραπείας (αναπνευστική συχνότητα >30/min με δείκτη οξυγόνωσης <150mmHg)
- f. Εφαρμόζεται προ-οξυγόνωση με χορήγηση μίγματος οξυγόνου 100% για 5 min. Καλύπτω το στόμα και την μύτη του αρρώστου με δύο στρώσεις βρεγμένης γάζας (προσοχή να μην πέφτει η γάζα μέσα στο στόμα), και αερίζω τον ασθενή με μάσκα ambu.
- g. Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να τοποθετηθούν σε ειδική πλαστική σακούλα και να αποσταλούν για αποστείρωση
- h. Αφαίρεση των ΜΑΠ (θυμηθείτε τον κανόνα υγιεινής των χεριών)

IV. Φαρμακευτική αντιμετώπιση της λοίμωξης από SARS-CoV-2

- a. Αντικκή θεραπεία χορηγείται σε α) ασθενείς που νοσηλεύονται λόγω ήπιας ή μέτριας βαρύτητας λοίμωξης από SARS-CoV-2 νόσο και εμφανίζουν παράγοντες κινδύνους (συνοσηρότητες) ικανούς να οδηγήσουν σε δυσμενή έκβαση και σε β) σοβαρή πνευμονία.
- b. Προτεινόμενα θεραπευτικά σχήματα
Τα σκευασματα είναι:
 - Plaquenil, 200 mg κάθε 12 ώρες για 5 ημέρες **ή**
 - Agalen: πρώτη δόση 1g, δεύτερη δόση 500 mg, χορηγούμενη 6-8 ώρες μετά τη πρώτη δόση και επόμενες δόσεις 500 mg q24h (με έναρξη 24 ώρες μετά τη πρώτη δόση), για 3-5 ημέρες
 - Λοπιναβίρη + ριτοναβίρη (Kaletra 200/50mg), 500 mg κάθε 12 ώρες για 15 ημέρες
 - Νταρουναβίρη/κομπισιστάτη (Rezolsta), 800/150mg άπαξ ημερησίως (δεν είναι ξεκάθαρη η διάρκεια της θεραπείας αλλά προτείνεται η χορήγηση του για 15 ημέρες)
 - Σε σοβαρές περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί συνδυασμός χλωροκίνης με Λοπιναβίρη + ριτοναβίρη γιατί δρουν σε διαφορετικούς στόχους
- c. Δεν υπάρχει αποδεδειγμένα αποτελεσματική θεραπεία για την λοίμωξη SARS-CoV-2. Τα προτεινόμενα θεραπευτικά σχήματα στηρίζονται σε *in vitro* δεδομένα δραστηριότητας αλλά τα κλινικά δεδομένα είναι περιορισμένα

ΣΕΙΡΑ ΣΩΣΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ Μ.Α.Π (Μέτρα Ατομικής Προστασίας)

Η σωστή εφαρμογή των Μ.Α.Π πρέπει να γίνεται με την ακόλουθη σειρά υπό την παρακολούθηση ενός άλλου δευτερου εμπειρου ατομου (νοσηλευτής ή γιατρός)

1. Σκούφος

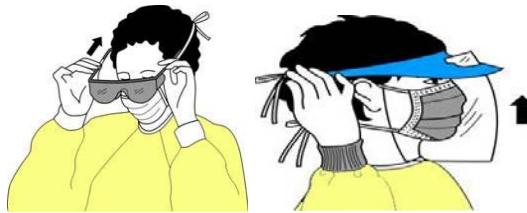

2. Μάσκα FFP2

Η μάσκα έχει εφαρμόσει σωστά όταν κατά την εκπνοή δεν υπάρχει διαφυγή αέρα

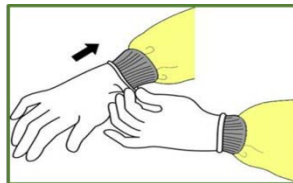
3. Γυαλιά ευρέως πεδίου ή Ασπίδα προσώπου

4. Καθαρή μη αποστειρωμένη αδιάβροχη ρόμπα με μακριά μανίκια

5. Υγιεινή χεριών

6. Γάντια μιας χρήσεως με μακριά μανσέτα

ΣΕΙΡΑ ΣΩΣΤΗΣ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ Μ.Α.Π

Η αφαίρεση του προστατευτικού εξοπλισμού (Μ.Α.Π) πρέπει να γίνεται με την ακόλουθη σειρά υπό την παρακολούθηση ενός άλλου δεύτερου έμπειρου ατόμου (νοσηλεύτης ή γιατρός) :

1. Αφαίρεση γαντιών με προσοχή ώστε η ρυπαρή πλευρά τους να μην έρθει σε επαφή με τα χέρια

2. Υγιεινή χεριών

3. Αφαίρεση ρόμπας με φορά από μέσα προς τα έξω

4. Υγιεινή χεριών

5. Αφαίρεση γυαλιών ή ασπίδας προσώπου

6. Αφαίρεση γυαλιών ή ασπίδας προσώπου

7. Αφαίρεση της μάσκας, πρώτα το κάτω λάστιχο και στη συνέχεια το επάνω

8. Αφαίρεση Σκούφου

9. Υγιεινή χεριών

Ο προστατευτικός εξοπλισμός αφαιρείται στον προθάλαμο της της ΜΕΘ

Όλα τα απορρίμματα από τον χώρο νοσηλείας ή εξέτασης, αλλά και ο χρησιμοποιημένος προστατευτικός εξοπλισμός απορρίπτεται σε **ποδοκίνητο κάδο απορριμμάτων με σκέπασμα**, όπου έχει τοποθετηθεί **κίτρινος συλλέκτης (EAAM)** με το σήμα του βιολογικού κινδύνου.

Τα απορρίμματα από το ύποπτο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα χαρακτηρίζονται ως **Επικίνδυνα Απόβλητα Αμιγώς Μολυσματικά (EAAM)** και τοποθετούνται σε κίτρινα hospital boxes.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΕΤΡΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Κρατήστε τα γαντοφορεμένα χέρια μακριά από το πρόσωπό σας.
2. Μην αγγίζετε ή τροποποιείτε τον υπόλοιπο προστατευτικό εξοπλισμό.
3. Αφαιρέστε τα γάντια αν σχιστούν. Απαιτείται υγιεινή των χεριών πριν φορέσετε άλλα γάντια.
4. Περιορίστε την επαφή με αντικείμενα και επιφάνειες.
5. Μην φροντίζετε και άλλους ασθενείς με τα ίδια μέτρα (γάντια, ρόμπα κτλ).

ΜΑΠ στην ΜΕΘ για ιατρονοσηλευτικό και παραιατρικό προσωπικό (Πηγή WHO)

Rational use of personal protective equipment for coronavirus disease 2019 (COVID-19)

Interim guidance
27 February 2020

World Health
Organization

Setting	Target personnel or patients	Activity	Type of PPE or procedure
Healthcare facilities			
Inpatient facilities			
Patient room	Healthcare workers	Providing direct care to COVID-19 patients.	Medical mask Gown Gloves Eye protection (goggles or face shield).
		Aerosol-generating procedures performed on COVID-19 patients.	Respirator N95 or FFP2 standard, or equivalent. Gown Gloves Eye protection Apron
	Cleaners	Entering the room of COVID-19 patients.	Medical mask Gown Heavy duty gloves Eye protection (if risk of splash from organic material or chemicals). Boots or closed work shoes
	Visitors ^b	Entering the room of a COVID-19 patient	Medical mask Gown Gloves